

Weer naar school

Bij kinderen en jongeren de 1,5 meter regel hanteren, kan nauwelijks gehandhaafd worden. Even gewoon realistisch zijn. Je kunt het niet realiseren, en kinderen zien dat volwassenen het niet kunnen. Ze hebben al weken ervaring dat volwassenen hen niet de baas zijn. Als je het toch probeert te handhaven en het mislukt (en het is bedoeld om te mislukken), dan nemen ze je niet meer serieus, dat moet je voorkomen. Ga doen wat wel kan.

Intro

In de ziekenhuizen worden op de non-Corona-afdelingen geen beschermmaatregelen getroffen. Waarom? 1: er is niet genoeg beschermmateriaal 2: óp de mondkapjes kan ook het virus zitten. Ziekenhuizen moeten concessies doen naar veiligheid van hun medewerkers en patiënten. Coronatijd is een continue stroom van concessies doen. Dat vindt niet iedereen gemakkelijk.

Stel je voor: Je hebt zwangerschapsverlof gehad en tijdens Corona is je zwangerschapsverlof afgelopen. Tot die tijd heb je je zeer consciëntieus aan de regels gehouden. Uit zorg voor je gezin, uit zorg voor de kans op besmetting en uit solidariteit. Als arts, neurochirurg al helemaal. En dan moet je onbeschermd gaan werken. Hoe moet je dat doen in je hoofd? En wat gebeurt er al de eerste dag? Een collega is overstuur en huilt en de neurochirurg slaat zonder na te denken de armen om haar heen.

Dit is een kleinigheid vergeleken bij wat kinderen en jongeren gaan meemaken als ze weer naar school gaan.

Wat betekent school voor kinderen?

Sinds jaar en dag probeer ik scholen uit te leggen dat kinderen NIET naar school gaan voor het onderwijs, maar om met kinderen te kunnen spelen en jongeren om contact met elkaar te hebben. Sinds het mobieltje in handen van de kinderen is gevallen, is de school nog de enige vindplaats voor kinderen. Daar zijn ze, in grote getale: de andere kinderen! Het speelkwartier is al erg teruggedrongen, maar is een van de weinige plekken waar je gewoon met elkaar buiten kan spelen en rondhangen.

Volwassenen vinden schoolwerk belangrijk, kinderen niet. Het is voor later, kinderen en jongeren leven nu.

Meest extreem: hikikomori

Door Corona kunnen de gameverslaafde en angstige kinderen nog verder in hun games verdwijnen. Hoeveel zijn er die de puberleeftijd hebben en niet van hun kamer afkomen, niet van hun scherm afkomen, niet naar het toilet gaan en als ouders ze geen eten geven: niet meer eten. Zijn we vergeten wat er in Japan gebeurde in de jaren negentig: hikikomori. Heel veel jongeren kwamen hun kamer niet meer af, gekluisterd aan hun computer om te gamen. Mensen die zichzelf niet meer verzorgden. En nu heeft Corona ze op hun scherm geplakt. Bij hoeveel gaat het mis, bij hoeveel gaat dat ernstige gevolgen hebben, bij hoeveel vrij ernstige gevolgen en bij hoeveel een gunstig gevolg?

De noodzaak voor van lichamenlijk contact

Kinderen willen met andere kinderen spelen. Jongeren willen met andere jongeren rondhangen. Dicht bij elkaar aan elkaar zitten, aan elkaar plukkend, vlakbij samen op een mobieltje turen: Kijk! Jongens, meer dan meisjes, willen stoeien om hun energie kwijt te raken, om te kijken wie het sterkst is; ze willen en hebben het intuïtief nodig te weten wie de baas is. Weten waar je aan toe bent door je te meten met andere jongens. Ze willen hutten bouwen; ze willen met elkaar spelen. Jongeren willen dichtbij fluisteren om te vragen: Zag je dat ze naar me keek? Denk je dat ze me leuk vindt? En talloze dingen die kinderen in het werkelijk leven nodig hebben. Mensen hebben de neiging om min

of meer dezelfde leeftijd op te zoeken: net als ik...! Baby's glimlachen naar iedereen, maar als er een baby in beeld komt is de glimlach enorm. Ze hebben levensecht contact nodig, écht nodig.

In de loop der tijd heeft onderzoek en ook ervaring ons geleerd dat kinderen sociale vaardigheden leren door buiten met elkaar te spelen. In het begin dachten we dat internet dat ook kon, maar dat blijkt niet het geval. In ieder geval moet er eerst een basis zijn van sociale vaardigheden leren in het werkelijke leven, met de mensen met alle signalen die zichtbaar zijn, te horen, te ruiken en te voelen zijn. Zo zijn onze hersenen ingesteld.

De betekenis van school

Kinderen zijn niet dolblij, zonder afleiding van andere kinderen, lekker aan de computer de hele dag schoolwerk gaan doen in Coronatijd. Natuurlijk niet. Scholen waren ook niet allemaal even goed om kinderen aan het werk te krijgen. Het draait niet om onderwijs maar samen zijn met andere kinderen zijn en spelen.

Het onderwijs heeft al langere tijd gemerkt dat jongens minder goed zijn in het gemotiveerd en geconcentreerd lang werken. Ze worden ongedurig. Vanaf eind eenentwintigste eeuw in en door vrouwen bevolkt onderwijs krijgen jongens diagnoses om pilletjes mogelijk te maken om hun gedrag te kunnen controleren. Dat is niet de oplossing, het remt letterlijk de groei, zo werd bewezen, laat staan de ontwikkeling. Wat we ook hebben geleerd: bewegen helpt. Maar onderwijs is steeds meer onderwijs geworden en steeds minder speelkwartieren.

Weer naar school

De 1,5 meter gaat niet lukken. Voorzichtig zijn wel. Rekening houden met elkaar wel. Zo goed mogelijk wel. Na de quarantaine moeten de kinderen weer leren met elkaar om te gaan. Er is veel met ze gebeurd in de quarantainetijd. Er zal aardig wat zorg zijn of je in het werkelijke leven echt wel weer bevriend bent, ook weer gepest wordt en zoveel vragen die kinderen zullen hebben.

Zo was het altijd en zo is het nog: kinderen zijn nog niet 'af'; ze leren nog volop. De Coronatijd is een grote leerschool voor kinderen en jongeren.

Kinderen en jongeren hebben in Coronatijd geleerd dat ouders heel veel loslaten. Ze hebben geleerd dat leerkrachten heel veel loslaten. Tot en met het bindend studieadvies (bsa), want ook bij jongvolwassenen is discipline nog iets dat je volop moet leren.

Kinderen en jongeren hebben meer macht gekregen in Coronatijd. Ze moeten weer leren het samen met elkaar goed te doen in een groep. Als je dan niet jezelf mag zijn, contact mag maken, is dat een hels karwei. Ik denk ook niet dat ze zich eraan gaan houden.

Waarom naar school?

Waarom beginnen we met kinderen naar school te laten gaan? 1: kans op onderlinge, gevaarlijke besmetting kleiner dan bij ouderen, maar vooral 2: ze zijn moeilijk te handhaven thuis.

Hoe dan?

Eerst op zijn minste één week alleen maar met elkaar leren omgaan en spelen en praten. De periode erna veel speelkwartieren (kinderen) en pauzes tussen lessen (jongeren). Het is voor kinderen en jongeren helder dat het weer geleerd moet worden. Het is een grote kans voor scholen om kinderen de kans te geven hun sociale vaardigheden verder te ontwikkelen. En dan is 5 dagen niet veel.

En het is een kans de sfeer op school aan te pakken en de angsten het hoofd te bieden, en de hiërarchie te herstellen waar nodig.